

V E R T R O U W E N .

De vraag, die hier naar voren wordt gebracht, is dus een kwestie van: ik word zo vaak in mijn vertrouwen beschaamd; en hoe moet ik dan eigenlijk zijn, want ik wil wel vertrouwen, maar ik wil in mijn vertrouwen niet worden beschaamd.

Daar zit toch ergens iets in, dat niet 100 % zuiver is. Het vertrouwen, dat je geeft aan een medemens, dat je stelt in God, moet je niet zien als iets, dat je geeft om daarop een antwoord te krijgen. Het vertrouwen is eigenlijk een deel van ons "ik", dat we wegschenken aan een ander.

Nu zal dat psychologisch gezien soms wel eens heel moeilijk worden, omdat we ons vertrouwen eigenlijk geven hetzij uit een soort laksheid, hetzij omdat wij ons aan de werkelijkheid onttrekken. In vele gevallen is het vertrouwen, dat je in iemand stelt, een vlucht voor de feiten die je eigenlijk moest kunnen zien.

Het vertrouwen op zichzelf is echter een waarde, die niets te maken heeft met het antwoord dat je krijgt. Wij geven het vertrouwen niet om daarop het juiste antwoord te krijgen, tenminste wanneer het goed is, maar wij vertrouwen de wereld, wij vertrouwen de mens, we vertrouwen God, omdat wij in dit vertrouwen alleen kunnen aanvaarden.

Als je de wereld niet vertrouwt, dan kun je zeggen: Ik heb de wereld lief. Maar als je haar geen vertrouwen kunt geven, dan is er geen sprake van een werkelijke binding en van een werkelijke liefde. Je kunt stellen: Ik wil alles voor iedereen doen en voor iedereen zijn, maar ik vertrouw ze niet verder dan ik ze zie. Dan is dat ook weer een kwestie van: ik sta tegenover de wereld en ik sta tegenover de ander. Wat wij nastreven, dat is dus niet in de eerste plaats, als het goed is, het juiste antwoord op onze eigen daden, maar wij trachten de juiste verhouding van ons "ik" tegenover de cosmos te vinden.

Nu weet ik wel, dat dat vele moeilijkheden kan geven. Ik vertrouw een mens. Dat is op zichzelf iets onzinnigs; want als ik een mens vertrouw, dan neem ik dus aan dat ik weet hoe deze zal reageren, dat ik weet wat deze wel of niet zal doen. Maar hoe kun je een medemens werkelijk kennen, dat is onmogelijk. De een weet misschien de medemens een beetje beter te schatten dan de ander, maar wat er werkelijk in een mens leeft en hoe hij werkelijk is, wat zijn eigenlijke doeleinden zijn, dat weet je nooit.

Dus vertrouwen geven, omdat je denkt dat je weet wat een ander doet, dat is eigenlijk (u moet me niet kwalijk nemen, dat ik het zo uitdruk) een gokje wagen op je inzicht in anderen; het heeft weinig of geen waarde. De mensen, die op deze manier vertrouwen geven, zijn als de bezoekers van de renbaan: ze beoordelen de paarden, die aan de start komen en zetten iets in in de toto met het vertrouwen dat het paard zal winnen. En degenen onder u, die het renbaan-wezen kennen, weten dat de bookmakers allen rijk worden door dit vertrouwen dat men altijd verkeerd stelt in zijn eigen oordeel. Dus wil ik hier voorop stellen:

Er is geen vertrouwen mogelijk, dat in werkelijkheid is gebaseerd op een erkennen van de ander, voordat je zelf vol-bewust bent. En als je dat bent, dan zul je waarschijnlijk niet op aarde leven; dus dat kunnen we rustig uitschakelen. Neen, ik vertrouw een ander, omdat het mij een behoefte is harmonie te vinden met die ander. Ik geef iets van mijzelf aan de wereld, ik geef aan de mensheid, niet omdat ik verwacht een antwoord

te krijgen, maar omdat ik beseft dat ik deel ben van een groter geheel.

Elke mens heeft zijn persoonlijke neigingen en eigenschappen. Je verlangt soms iets. En heel veel mensen zullen zelfs van wege die verlangens zichzelf bedriegen. Maar ze hebben dan ergens een zekere behoefte om toch een band te vinden.

Een mens droomt van idealen. Hij denkt aan een wereld, die volmaakt kan worden. Hij vertrouwt op een politicus en hij weet helemaal niet, dat hij zijn vertrouwen verkeerd heeft gegeven en dat die politicus helemaal niet denkt aan een ideale wereld, maar hoofdzakelijk aan een bijzonder groot pensioen. Dat klinkt erg cynisch, maar het komt ontzettend vaak voor. Wanneer echter die mens dat vertrouwen niet zou stellen en in het ideaal en in degenen, die zeggen het te vertegenwoordigen, zou het ideaal veel minder verwerkelijkt worden.

Wanneer een mens in feite niet betrouwbaar is, dan mogen we dat innerlijk misschien weten, maar we hebben niet het recht om die mens ons vertrouwen te onthouden. We moeten alleen proberen ons vertrouwen zó te geven, dat het voor die ander goed is; m.a.w. we proberen de ander te helpen met ons vertrouwen, maar we ontzeggen het hem niet.

Een aardig voorbeeld vindt u, als u denkt (het begint nu toch vastentijd te worden) aan het verhaal van Jezus en Judas.

Jezus kent de mens Judas ongetwijfeld heel wat beter dan u uw medemensen kent. Hij weet dat hij hebzuchtig is, dat hij gezag nastreeft. Maar hij weet ook dat er ergens iets goeds zit in Judas. Nu zou u waarschijnlijk zeggen: "Als Iskariot eens wat extra geld heeft aangenomen en dat wat achteraf heeft gehouden, is die man m'n vertrouwen niet waard."

Jezus doet dat niet. Hij blijft die mens zijn vertrouwen schenken; zelfs in zoverre dat hij hem rustig de gelegenheid heeft gegeven heen te gaan en hem te verraden. Daarin ziet u, dat Jezus zijn vertrouwen dus niet in de eerste plaats stelt in de mens; hij stelt het in het doel, in de orde, waarvan elke mens deel is. Maar om dit te kunnen doen, moet hij ook vertrouwen geven aan de mens zelf.

Vertrouwen, dat is een heel eigenaardige band. Misschien vindt u dat ik wat afwijk, maar het kan u misschien helpen om zelf een oordeel te vormen.

Waarom horen we zo vaak: "Uw geloof heeft u behouden"? Wat is geloof eigenlijk? Geloof, is ook het vertrouwen in iets. Wanneer Jezus bezoek krijgt van een Romeinse hoofdman, die hem zegt: "Mijn dochttertje ligt thuis ziek, wilt u haar alstublieft genezen" en Jezus zegt tegen die man: "Ga maar naar huis, uw dochttertje is genezen," dan zou die man kunnen zeggen: "Ga alsjeblieft mee, want daarvoor ben ik gekomen." Maar de man gaat zonder meer. Hij zegt: "Dank U, Heer" en hij gaat. Hij soept dus de band van het vertrouwen, die de harmonische band is.

Datzelfde vinden we overal. Je hebt een medemens; en die medemens betekent misschien iets voor je of betekent niets voor je. Je geeft die medemens je vertrouwen. Maar wanneer je dat vertrouwen nu terugneemt of je beperkt het, dan maak je het ergens onmogelijk om met die medemens harmonisch te blijven; d.w.z. de goede mogelijkheden, die er bestaan, verminderen. Zo gek als het klinkt, er is nog nooit een wereld aan vertrouwen ten onder gegaan, tenzij dit vertrouwen werd gekoesterd tegen de feiten in.

En daar krijgen we nu het belangrijkste. U vertrouwt die medemens. U geeft hem dus a.h.w. carte blanche. U laat hem rustig zijn gang gaan. U rekent erop dat hij zal doen, wat hij gezegd heeft. Nu doet hij dat niet en dat hebben we geconstateerd. Dus in dit opzicht heeft niet u, maar heeft die ander de harmonie verbroken. Dan blijft u toch erop vertrouwen, dat er ergens in die mens toch iets goeds is. U gaat dus niet zeggen: "Ja, maar je hebt gefaald, dus je deugt niet." Neen, u gaat zeggen: "Ergens moet er iets goeds zijn." Waar het vertrouwen kennelijk van de andere kant wordt beschaamd of niet wordt gegeven of wordt verworpen, daar

kan ik geen antwoord meer geven. Ik kan niet iemand vertrouwen, die mij wantrouwt, zo vreemd als het klinkt. Maar ik moet toch de harmonie vinden en die berust nu op het volgende:

Alles in de schepping heeft dezelfde grondkracht. U zou kunnen zeggen: de mensen zijn van een verschillend trillingsgetal, maar ze behoren allen tot een en dezelfde kracht.

Er zijn verschillende vormen van harmonie mogelijk. Er zijn bepaalde punten, waarop men elkaar niet kan beroeren en men elkaar niet begrijpt. Hier is vertrouwen praktisch uitgesloten om de doodeenvoudige reden, dat je niet eens weet, hoe je de ander moet benaderen. Maar zodra er een zekere band, een zekere harmonie kan bestaan, is daar het vertrouwen dat het eigen wezen in de ander versterkt en de ander de gelegenheid geeft om ook uw wezen in zich te versterken. Een mens, die deze band verbreekt, verbreekt niet alleen het contact met een medemens maar ook met het geheel.

Nu is het natuurlijk altijd dwaas ons vertrouwen te gaan stellen in dingen, die niet leven. Je kunt b.v. niet vertrouwen dat een geloof wel waar zal zijn, als je het niet in jezelf voelt. Er moet dus een basis zijn voor het vertrouwen in jezelf. Het zomaar te geven, d.w.z. dat ik een harmonie wil zoeken met een illusie, met iets dat niet bij me hoort.

Je kunt natuurlijk zeggen: We moeten erop vertrouwen, dat de leeuw het lam niet zal verscheuren. Maar we weten allen, dat - wanneer de leeuw honger heeft - hij niet harmonisch is met het lam, tenzij ze misschien in hetzelfde nest zijn opgegroeid; maar dat is een zeldzaamheid. Dus we gaan niet vertrouwen, dat de leeuw dan wel zo goed zal zijn om het lam te laten leven. We weten: dat is niet harmonisch, dat past niet bij elkaar, dat zijn geen wezens, die elkaar gelijkwaardig zijn. Maar als wij weten, dat een hond b.v. een leeuw kan zogen en dat de leeuw de hond kan blijven aanvaarden, dan is er dus een zeker vertrouwen voor nodig om te zeggen: Nu zullen we maar aannemen dat de leeuw het onthouden heeft. Maar dat moet u nu wel doen, want anders zouden we de mogelijkheid van een vriendschap tussen dieren teniet doen.

Wanneer wij staan tegenover een grote kracht in de cosmos, dan kunnen we wel zeggen: We vertrouwen het niet of we vertrouwen het wel. Maar zeggen wij "neen", dan maken wij het onmogelijk dat er iets goeds, iets van de cosmische, van de eeuwige harmonie wordt gerealiseerd. Dit staat in een heel ander verband dan men dat gewoonlijk pleegt te beschouwen. Men ziet vertrouwen als een menselijke waarde, een goedheid eigenlijk, die men aan anderen kan wegschenken en waarmee men dan over het algemeen verkeerd uitkomt. Dat laatste denken de pessimisten. Maar de werkelijkheid is eigenlijk deze:

Wij behoren allen tot diezelfde kracht en we zijn dus ergens harmonisch. We moeten een zeker contact met elkaar hebben. Wanneer we dat contact met elkaar hebben, dan komt dat voort uit een voorgeschiedenis, die we niet eens bewust kunnen nagaan. Het kan zijn, dat ik misschien honderd incarnaties geleden, ergens op een andere ster of in een geestelijke sfeer contact heb gehad met iemand; en die persoon heeft mij toen veel gegeven. Sedertdien zijn we verdergegaan. We zijn naar het dieptepunt (het stoffelijk besef) moeten toegroeien om vandaaruit weer naar een geestelijk besef te stijgen. Nu kunnen we dus heel rustig zeggen: Ja, nu vertrouw ik die ander en hij neemt iets van mij, dat ik eigenlijk niet had willen geven. Maar weet u misschien, of die ander niet iets terugneemt van datgene, wat hij u vroeger heeft geschonken?

Er is een wet van evenwicht. Er is een wet van oorzaak en gevolg. Niets van wat er gebeurt - ook niet dat beschaande vertrouwen - komt alleen maar voort uit de menselijke wisselvalligheid. Wanneer wij dus vertrouwen geven, dan doen we dit alleen om de harmonie te scheppen. Want als je denkt, dat je door wantrouwend te zijn tegenover de mensen jezelf

veilig kunt stellen tegen de listen en lagen, tegen misbruik van je persoonlijkheid, dan heb je het mis. Je leeft niet nú alleen. En als er ergens in het verleden aan jou iets is gegeven, waarop je geen recht had of als je iets hebt genomen, waarop je geen recht had en er staat ergens geschreven dat het vandaag teruggegeven kan worden, dan kun je iedereen wantrouwen, dan kun je de grootste kluis van de wereld bouwen en daarin alles, wat je aan goed bezit wegsluiten, dan komt er nog een misdadiger, hij breekt haar open en neemt het weg. Alleen, uw vertrouwen in de kwaliteit van de brandkast in plaats van in de mens is dan natuurlijk beschaamd. Maar het blijft toch eigenlijk hetzelfde. Wij moeten dus de voorgeschiedenis - ook al kennen wij die niet - begrijpen. Wat er gebeurt heeft zin.

Nu zullen we ons erg gekwetst voelen, als we iemand ons vertrouwen hebben gegeven en het wordt beschaamd. Dan voelen we ons heel erg terneergeslagen en dan zeggen we: "Ach, ach, wat zijn de mensen toch slecht!" Maar wat we vergeten is, dat we ons vertrouwen op een verkeerde basis hebben gegeven.

Wij leven in een werkelijkheid, die van incarnatie tot incarnatie wordt voortgezet, die praktisch alle werelden en sferen mede omvat en of we nu in de geest leven of in de stof, het is deel van ons wezen. Wij zijn de weg van eeuwigheid tot eeuwigheid en niet alleen maar Jan Stuntel en Mietje Pruttel, die voor een keer ergens over de wereld heendazen om dan naar het Koninkrijk der Hemelen te gaan. Alles van het verleden werkt uit in het heden. Als wij ons vertrouwen geven op grond van de illusie, die we ons maken omtrent anderen, ja, dan wordt het pijnlijk en komt dat gevoel van beschaamd zijn en van "waar heb ik het aan verdiend". Maar weet u waaraan u het in feite verdiend hebt? Niet aan de verhouding, die u door het vertrouwen hebt geschapen; want die is altijd goed geweest, zelfs als ze wordt beschaamd, want ze gaf de grootste harmonische mogelijkheid voor u en uw medemens. Maar u bent beschaamd in uw droomwereld.

Een mens zou eigenlijk aan de hand van al die incarnaties moeten beseffen dat het leven een realiteit is, die van uit het beperkt menselijk standpunt lang niet altijd prettig is. Maar die realiteit bestaat nu eenmaal. Wanneer je daaraan gaat knoeien door voor jezelf iets op te bouwen, door b.v. te zeggen: "Ach, maar die mens is zo mooi en zo goed," dat wéét je toch niet, dan ga je de werkelijkheid vervalsen, dan ga je de droom scheppen van jezelf als een goed wezen en de ander als ook een goed wezen, die door wederzijds vertrouwen en hulp dichterbij de goddelijke Kracht komen; en dat is kolder. (Ja, neemt u me niet kwalijk, ik wil niet op zere tenen trappen, maar dat is het feit.)

We staan niet voor die droomwereld, we staan voor een werkelijkheid. En wat wij aan de wereld of aan de mensheid geven, dat moet niet worden geschonken, omdat we er een droom aan vastknopen, want de droom is nooit volledig waar. Het is een aanpassing aan jouw menselijke gevoeligheid, meestal aan je sentimentaliteit. Je wilt het allemaal zo mooi en zo goed hebben. Maar je begrijpt niet eens, dat - wanneer het allemaal zo goed en zo mooi zou zijn, als je het zelf wilt hebben - bewustwording en leven niet meer mogelijk zouden zijn. Wanneer de dromen van sommige mensen waar zouden worden, ik verzeker u, de hele wereld zou smoren en verstikken in de honing van menselijke zoetheid en vriendelijkheid.

Het leven is een bestaan; een voortdurend ondergaan van één grote werkelijkheid, die je niet beseft, maar die je moet leren kennen. En alles, wat in het verleden is ontstaan en in het heden tot uiting komt, moet in het heden ook weer worden verwerkt. Dat is goed; ook als het teleurstellingen baart, ook als het niet gaat, zoals je het wilt hebben. Want wat in het verleden was, moet evenwicht vinden en niet alleen maar beantwoorden aan de droom, dat het zo mooi is.

Misschien kan ik het u het best zó duidelijk maken: Er was een mens, die vertrouwde op de kracht van de gedachte; en daarin had hij gelijk.

Hij geloofde zo absoluut aan de gedachtekracht, dat hij zich meer in de hemel voelde dan in de mensenwereld. Op een gegeven ogenblik stond hij in de hemel. Maar toen hij daar stond, zag hij tot zijn verbazing, dat beneden ook een hel lag; en daarop had hij niet gerekend. Toen zei hij: "Wat is het leven eigenlijk wreed, dat ik hier verkerende in deze zoetheid naar beneden moet kijken, waar toch nog geleden wordt."

Hij wilde toen ook de hel met zijn gedachtekracht uitwissen en stond weer precies waar hij was begonnen; want een hemel zonder hel is niet mogelijk. Een vertrouwen zonder een beschaming van het beeld, dat je jezelf maakt, is haast niet mogelijk. Je kunt geen mens zó vertrouwen, dat hij precies beantwoordt aan wat je denkt. Het verleden en al de oorzaken en gevolgen, al de eeuwige wetten en krachten, die werken veel te sterk in. Daarom is het goed om vertrouwen te geven, maar niet als we het beschouwen als pas-munt: iets waarvoor we wat terugkrijgen. Wij geven ons gehele wezen dus niet, opdat we er gewin aan zullen hebben of er tenminste geen strop aan zullen halen. Geloof me, we geven ons vertrouwen aan het leven. En we weten, dat - wanneer wij uit onszelfen steeds het beste geven en daarom dus ook aannemen, dat het beste mogelijk is - wij een zo groot mogelijke harmonie hebben met de werkelijkheid en dat alles, wat zich aan oorzaak en gevolg afspeelt, in ieder geval een afrekening is, zodat we een deel van het verleden achter ons kunnen laten.

Ik weet niet, of u begrijpt, waarop ik nu aanstuur? Wat ik hier probeer op te bouwen is dit: Alles wat je op aarde kent: het vertrouwen in de mensen en de liefde in de beperkte stoffelijke zin of in de cosmische alomvattende zin zijn de verschijnselen van een werkelijkheid, maar ze zijn niet de werkelijkheid zelf. Wij geven deze dingen dus niet om dat, wat er als antwoord op zal volgen. We geven deze dingen, opdat ons leven harmonischer zal zijn met de werkelijkheid. Dat betekent, dat we onze eisen heel anders moeten stellen dan men gewoonlijk doet. Ik geef iemand mijn vertrouwen niet om die ander maar om mijzelf. En dan kan er een ogenblik komen, dat ik zeg: Ja, nu durf ik geen vertrouwen meer te schenken, want ik zou teveel verliezen. Dat kan gebeuren. Maar dan moet je niet vergeten, dat je op dat ogenblik ook besluit om de eventuele afwikkeling van oorzaak en gevolg van in het verleden liggende ontwikkelingen, die nu misschien in dit leven tot uiting komen, uit te stellen tot een volgend bestaan. Het is je volste recht om in elk leven te zeggen: Ho, tot hier toe en niet verder. Maar je moet ook begrijpen, dat elk verbreken van harmonie of elk stellen van condities bij de poging, waarmee je die harmonie tracht te verwerklijken, betekent dat je het later, dus verder in de tijd, toch weer zult moeten afwerken.

Het is niet mijn gewoonte om zwaar wetenschappelijk te worden op een bijeenkomst, die in ieder geval toch dichtbij wijding moet liggen. Maar ik geloof, dat het wel nuttig kan zijn om u vandaag eens even een paar nuchtere feiten naar het hoofd te smijten.

Allereerst: De eerste incarnaties van de mens geschieden onder de verantwoordelijkheid van een groepsgeest, een vormende geest. Er is dus aan ons iets gegeven: de basis van het bestaan. Op het ogenblik echter, dat wij niet meer volledig gebonden zijn aan de beheersing, het domineren van een groter bewustzijn, zijn wij zelf aansprakelijk voor al wat wij tot stand brengen. Dit betekent ook, dat alle gevolgen van onze daden niet meer worden geabsorbeerd door de gemeenschap en als zodanig geëgaliseerd, maar dat wij persoonlijk daarvoor verantwoordelijk zijn. En het verschil, dat wij hebben met anderen, maakt ons tot een individu; d.w.z. tot iets, dat van alle andere schepselen in de cosmos verschilt. Daardoor hebben we onze speciale afstemming. Wij zijn niet meer een groepsuitdrukking, maar wij zijn iets afzonderlijks; en alles, wat er gebeurt, draagt vanaf dat ogenblik a.h.w. het stempel van ons trillingsgetal. Elke disharmonie, die door ons leven is ontstaan, zal dus als deel van ons bestaan voort-

klinken in de eeuwigheid. En als daar een tegenwicht moet worden gescha-
pen, dan kan dat niet anders dan van uit datzelfde trillingsgetal, van-
uit diezelfde persoonlijkheid. Zo begin je je leven.

U moet dus goed begrijpen, dat de feiten niet altijd afhankelijk zijn
van de intenties. Je kunt iemand iets ontnemen met de beste bedoelingen
en later toch verplicht worden om het hem terug te geven. Je kunt iemand
iets geven met de beste bedoelingen, maar later daardoor verplicht worden
het van die ander terug te nemen; want het evenwicht zelf beantwoordt
niet aan het beperkte voorstellingsvermogen maar alleen aan de goddelijke
wet.

Zo bouwt zich dus een cyclus op, die van incarnatie tot incarnatie
verdergaat. Schijnbaar wordt het leven steeds ingewikkelder, want de een-
voudige oorzaak-en-gevolg-werkingen van het begin moeten in het volgende
leven worden gecorrigeerd. In die correctie falen we ten dele; er komt
een cumulatie van bepaalde aspecten. De een zondig door de liefde, de an-
der door de gierigheid, een derde door weer iets anders. Dat zijn geen zon-
den in de zin van: schuld tegenover God; het is een onevenwichtigheid,
die je in jezelf opbouwt. Wanneer op die manier dus een bepaalde richting
in je leven ontstaat, kom je tot de ontdekking, dat je persoonlijkheid
a.h.w. wordt gedwongen om een bepaald aantal werkingen en belevingen door
te maken. Hoe je ook denkt en hoe je ook voelt, je kunt er niet aan ont-
komen. Je kunt zo gemeen zijn als de duivel, maar als het in je lot ligt,
dat je het goede scheidt, dan scheid je het goede. Alleen moet je nog leren
om het zelf te aanvaarden.

Zo ontstaat er na een betrekkelijk groot aantal incarnaties (dat
loopt in de menselijke vorm meestal van 3 tot 10) een situatie, waarin
het cosmischem evenwicht meestal dichter benaderd is dan wat ik zou willen
noemen het innerlijk evenwicht, het mentale evenwicht; want de voorstellin-
gen, die men heeft wijken zeer van de werkelijkheid af. En nu ontstaat er
dus de moeilijkheid dat de mens door het vervullen van zijn lot (d.w.z. het
beantwoorden aan oorzaak en gevolg) met zichzelf in strijd komt. Door deze
strijd gaat hij naast de onevenwichtigheden, die er dus in de cosmos be-
staan en die noodzakelijk zijn - want uit dit proces groeit de volmaaktheid
- in zichzelf onvolmaaktheden, wisselvalligheden en strijdigheden scheppen
die niet nodig zijn.

Deze strijdigheden zijn het, die ook in de sferen voor een groot ge-
deelte kunnen worden gecorrigeerd. Een ziel, die in het duister leeft,
leeft daar niet omdat oorzaak en gevolg ergens op die geest inwerken,
maar omdat deze geest innerlijk de wetten van de cosmos (oorzaak en gevolg)
niet kan aanvaarden, zoals ze zijn en omdat hij een valse voorstelling van
zijn wezen en zijn betekenis heeft.

Op het ogenblik, dat die innerlijke verstoring optreedt, zal de mens
proberen om dat voor zichzelf te compenseren en ook de geest doet dat.
Men scheidt een waanwereld. Die waanwereld ontbeert realiteit, contact met
het leven. Men gaat aan elke handeling een bijzondere betekenis verbinden,
die dus niet voortkomt uit de feiten, maar die alleen maar voortkomt uit
het eigen oordeel. We krijgen dan te maken met iemand, die zijn eigen wezen
niet voldoende beseft. Die mens doet iets en veracht zichzelf, omdat hij
het doet, terwijl hij toch erkent, dat het voor hem of haar een noodzaak
is om het te doen. Dat is dwaas. Wanneer iets voor mij noodzakelijk is, kan
ik mijzelf daarom niet verachten. Wanneer iets voor mij noodzakelijk is, dan
vloeit het voort uit mijn leven, uit mijn persoonlijkheid maar ook uit de
oorzaak-en-gevolg-werkingen in het verleden. Dat is zo, dat heb ik te aan-
vaarden. Wanneer ik mijzelf daarom veracht of verheerlijk, wijk ik af van
de werkelijkheid en ga ik een illusoir beeld bouwen. Ik kom tot begrippen
van deugd en schuld, die niet met de werkelijkheid overeenstemmen.
Wanneer ik echter daarentegen aanvaard, dat een groot aantal feiten of
gebeurtenissen onvermijdelijk zijn, dat deze dus niet afhankelijk zijn van mij

(al denk ik dat) en dat hoogstens door mij, door mijn instelling wordt bepaald op welke manier deze feiten zich aan mij voordoen, dan sta ik er heel anders tegenover. Ik heb dan helemaal niet meer te spreken over vertrouwen en wantrouwen en over de noodzaak misschien om de mensheid en alles en iedereen te wantrouwen, want mijn vertrouwen is niet gebaseerd op het antwoord van de ander. Ik kan het niet bepalen.

Ik leef oorzaak-en-gevolg. En als ik in het verleden iets heb gedaan, dan wordt die band in dit leven herhaald, het wordt weer bevestigd; en alles, wat ik dan meen dat verkeerd gaat, past toch ergens precies in dat verleden, want ik leef in de cosmische wet. Maar wanneer ik mijn liefde, mijn begrip en al die dingen ga projecteren in de menselijke wereld van gevoeligheid, dan wordt het lastig; want dan ga je jezelf soms schuldig voelen, omdat een ander jou iets heeft gedaan, dat onjuist is. En dan zeg je: "Ik had geen vertrouwen moeten geven"; of: "Ik had moeten begrijpen dat ik zo iets niet kan liefhebben"; of: "Ik had moeten begrijpen dat dit voor mij niet past." Maar dit is zinloos, omdat dat wat je nu betreurt of wat je ziet als iets verkeerd niet slaat op de feiten, want die zouden toch hebben plaatsgevonden; en zou het in dit leven niet gebeuren, dan zou het toch in een volgend bestaan zeker moeten gebeuren. Oorzaak en gevolg is de harde wet.

Ik kan dus alleen voor mijzelf proberen een oriëntatie te vinden. Laten we Goethe er maar weer eens bijhalen. U weet, dat zelfs de duivel door hem wordt omschreven als "Der Geist der stets verneint und doch das Gute schafft". Zo gaan we dan door. We kunnen zo kwaad willen zijn als maar mogelijk is, maar we zullen ten slotte alleen de wet vervullen. Daarom is het voor ons beter om het goed te menen.

Wij moeten niet proberen de wereld te veranderen, dat kunnen we niet. Maar we moeten proberen de meest juiste relatie, de meest juiste verhouding tussen ons wezen en de wereld te scheppen; en dat kunnen we nooit doen door die wereld te haten of te verachten; dat kunnen we niet doen door te menen dat we meer of minder dan een ander zijn. We moeten begrijpen, dat alles moet zijn gebaseerd juist op de gelijkwaardigheid met alle dingen.

Dat is natuurlijk wel eens moeilijk: U bent altijd zo netjes en u zou de gelijke zijn van die slons van een vrouw, die nergens voor zorgt? Toch is het ergens waar. U moogt misschien uiterlijk tegenstellingen of verschillen hebben, maar in wezen bent u gelijk en u moet proberen die gelijkheid uit te drukken. Dan kan het voorkomen, dat u uw vertrouwen geeft aan die slons en dat ze iets bederft. Dat is niet erg; u kunt dat altijd proberen te herstellen. Maar wanneer u dit vertrouwen niet had gegeven, dan had u de ander ook niet de mogelijkheid gegeven om iets te bederven of iets goed te maken. U had geprobeerd om oorzaak-en-gevolg uit de weg te gaan.

Het kan natuurlijk heel pijnlijk zijn, wanneer je weet dat je een zekere stand, een zekere kennis, een zekere welvaart en een groot fatsoen hebt en nu toch moet toegeven dat je de gelijke bent van een ander, die naar jouw ideeën niets weet, die alleen maar gemeen is, die leeft krachtens de onfatsoenlijkheid enz. en dat je dan zo iemand op voet van gelijkheid moet benaderen. Je wilt het wel, maar het valt heel erg moeilijk.

Kijk eens, dat is nu ook weer zo'n kwestie: je vertrouwt dan wel heel erg op alles wat je zelf bezit, maar je vertrouwt er niet op dat die ander leeft uit dezelfde kracht. Je moet ook dat weten te ondervinden.

Er is een heel eigenaardig iets, dat men wel eens vergeet. Jezus zei wel tot zijn apostelen: "Volgt mij"; maar hij zei het niet als een bevel, hij zei het als een aanwijzing. Hij vertrouwde erop dat een ieder, tot wie hij die woorden sprak, hem zou volgen of niet zou volgen volgens de wet van zijn Vader.

Een mens is echter geneigd om te zeggen: Ik weet het beter, volg

mij; en als je het niet doet, dan zal ik je dwingen voor je eigen bestwil. Wat natuurlijk kolder is, want dan is het niet voor de bestwil van die ander, naar voor de bestwil van de illusie, die u zich heeft geschapen ontrent uw eigen meerwaardigheid, welke berust op enkele punten, waarvan u de cosmische betekenis niet kunt overzien. Het is wat je van binnen bent en anders niet.

Zo kan ik dat dus uitbreiden over alles. Er is een wet (het is eigenlijk geen wet maar een wetmatigheid, uit een cosmische wet voortkomend), die ongeveer als volgt kan worden gesteld:

De veelheid der belevingen in elke incarnatie plus de harmonische aanvaarding van de wereld en de belevingen bepalen de wijze, waarop het evenwicht volgens oorzaak-en-gevolg wordt bereikt en dus een groter harmonie met de cosmische werkelijkheid in het "ik" mogelijk is.

En daarmee hebben we dus het probleem op een heel ander vlak gebracht.

De mens denkt altijd in wereldse termen; d.w.z. in de termen van zijn eigen wereld en dan meestal nog niet eens de wereld waarin u leeft, maar het wereldje van gevoeligheden en illusietjes, die hij zich heeft geschapen. Wij moeten proberen gelukkig en blijmoedig te zijn, inderdaad. Maar we moeten dat niet zijn, omdat we weigeren het kwade te zien. Het heeft weinig zin om bij een slootje te gaan staan en het te bewonderen, omdat het zo mooi is, terwijl je je met grote zwaar geparfumeerde zakdoeken bedwelmt tegen de stank, die het afgeeft. Erken dat het schoon is en dat het stinkt.

Zo gazt het met alle dingen. Je moet erkennen dat alles twee kanten heeft. Het gaat er dus niet om alleen het mooie of het goede te zien, maar het gaat om datgene wat voor jou belangrijk is, om het schone te genieten en het andere als normaal te beschouwen en niet als een zonde tegen jouw wezen of een vergrijp tegen de werkelijkheid. De mens moet zijn gevoeligheden beheersen.

Ik wil nu even verwijzen naar de laatste "vrijdag". Er is daar nl. gesproken over een proces, dat inwijding werd genoemd en waarbij het proces van de afgebroken beleving werd besproken; men werkt zich op tot een bepaald hoogtepunt, men meent er te zijn, maar dan valt alles weg, men begint opnieuw en alles herhaalt zich.

Hieraan zou ik iets moeten toevoegen en dat is nl. dit: Dat hoogtepunt wordt bereikt door je denken; en dat denken houdt geen rekening met jezelf en wat je uit jezelf moet doen, maar het stelt aan het "ik" zekere grenzen en verwacht een aanvulling uit de wereld. En omdat je die aanvulling verwacht, breekt de zaak af. Je bent niet in staat om bij een innerlijke bewustwording of een bereiking - onverschillig op welk terrein - af te gaan op de wereld. Je moet altijd afgaan op jezelf. Je moet dus niet erop vertrouwen, dat dit of dat zeker zal komen of gebeuren. Je moet alleen zeggen, dat je innerlijk streeft naar de werkelijkheid en dat je de mogelijkheid daarvan ziet. Als je geen mogelijkheid ziet, kun je er niet naar streven. Dat is dus ook weer een kwestie van vertrouwen.

Ik vertrouw op God, natuurlijk. Ik vertrouw op God, omdat ik deel ben van Zijn kracht en waar ik zelf tekort schiet ongetwijfeld Zijn kracht zal zien als een aanvulling, want ik ben als deel van Zijn wezen veel meer dan mijn bewustzijn me toelaat te erkennen. Maar dat neemt dus niet weg, dat ik eerst van mezelf uit moet leven. En dan mag ik mij misschien niet helemaal vertrouwen, ik zal aannemen dat ik kan falen, maar ik moet het proberen.

Wanneer ik iets zie als voor mij noodzakelijk, moet ik gewoon proberen dat tot werkelijkheid te maken, onverschillig hoe. En dat "onverschillig hoe" is natuurlijk altijd weer een pijnlijke kwestie. Want - zo vraagt men zich dan af - zondig ik door geen voorwaarden te stellen dan niet tegen de cosmos en tegen God? Ook hier weer, wij moeten erop vertrouwen dat de goddelijke wet ons zal bepalen. Die wet ervaren we aan den lijve,

incarnatie na incarnatie, in alle sferen en werelden, van lichtste tot de meest duistere. Die wet, dat weten we, is een feit waaraan we niet kunnen ontkomen. De manier, waarop we die wet hier omschrijven, is misschien niet juist, maar de wet zelf is wel juist. Wij kunnen er dus op vertrouwen, dat de wet iets onmogelijk maakt op het ogenblik, dat het werkelijk tegen die wet ingaat. Zo mogen we dus ons streven ten volle uiten, onverschillig hoe. Maar we kunnen dat nooit doen, als we ons afzonderen van de cosmos en van alles wat met ons gelijkwaardig is.

Dan kom ik hier voor de laatste maal op het punt vertrouwen terug. Wanneer ik vertrouwen geef, dan geef ik dat niet aan een mens, maar ik geef het aan het leven, aan de juistheid van hetgeen ik doe. En omdat ik dat vertrouwen geef, kan dit niet worden beschaamd. Mijn verwachtingen wel, maar mijn vertrouwen niet.

Wanneer ik u liefheb, dan moet ik niet liefhebben, omdat dat voor mij iets is, dan moet ik liefhebben, omdat het mij deel maakt van de wereld, van de cosmos. Want als ik mijn liefde zie als iets, dat een eis wordt aan de wereld of aan een mens of een dier of wat anders, dan zal altijd die liefde door de eis die ze stelt beschaamd worden. Maar als mijn liefde is gebaseerd op het geven (ik erken het geheel en dat wordt voor mij op het ogenblik in dit of in dat verwerklijkt), dan heeft mijn liefde altijd zin en kan ze nooit worden beschaamd. Mijn verwachtingen wel, maar mijn liefde niet. Hoe sterker en intenser ik de harmonie zoek - en om eerlijk te zijn, hoe vrijer van menselijke verwachtingen, opvattingen en oordelen - met een zo groot mogelijk deel van de schepping, des te zekerder oorzaak en gevolg in mijn leven niet alleen regelend optreden maar mij ook in staat stellen het verleden af te sluiten en een harmonische basis te vinden, waaruit ik een nieuw bewustzijn kan opbouwen.

En dan ten laatste dit: Soms lijkt het zinloos te spreken over oneindige reeksen incarnaties. Als ik tegen een mens hier moet zeggen: Onder degenen, die jullie eren als God-gezondenen, zijn er, die - als ze eerlijk zijn - moeten zeggen: Ik ben slechts een Atlant, teruggekeerd tot de mensheid, die eens zal worden opgeroepen, dan zegt de mens: Waarom? Het waarom is niet gelegen in de beschrijving en de opvatting van leven die u heeft. De onderbrekingen van dood en ondergang, die u erkent, zijn een kwestie van waan. Niet in de zin, dat het allemaal een illusie is, maar dat u niet begrijpt wat het is. Er zijn bij wijze van spreken vlammen, die leven kunnen geven; maar als je die vlam op een verkeerde manier benadert, verbrandt zij. Wat zij verbrandt, is niet je werkelijk wezen. Wat zij leven geeft, is ook niet je werkelijk wezen, maar het is je reactie op de eeuwigheid, die moet worden vergeleken met de eeuwigheid in jezelf. Op die manier ga je eigenlijk steeds de waarde vervalsen, zodra je daar de harmonie niet als basis gebruikt.

Nu zal ik u een korte en zeer eenvoudige stelregel geven:

Dat wat u leeft, is deel van uw lot. Dat wat u denkt, dat in u leeft, echter, is de illusie waardoor de betekenis ervan in dit leven maar ook uw houding t.o.v. de harmonische verschijnselen in het volgende leven, wordt bepaald.

Leef in dit leven, leef intens, leef gelukkig, leef blij, maar ontwijk de feiten niet. Erken, dat elk gebeuren en elk feit een afrekening is met het verleden, maar gelijktijdig het scheppen van de harmonie, waaruit de toekomst eens het tijdloze, de eeuwigheid moet bouwen voor uw wezen.

Je kunt jezelf niet verloochenen. Je kunt alleen denken, dat je jezelf kunt verloochenen en daardoor moeilijkheden zult scheppen, die steeds groter worden; maar ten slotte word je toch weer jezelf.

Dan kunnen we de bijeenkomst beëindigen en moogt u daarvoor een onderwerp stellen.

Een beschouwing over: Ik ben de weg, de waarheid en het leven.

Op het ogenblik, dat ik mij in waarheid bewust ben van de goddelijke Kracht, waaruit ik voortkom, op het ogenblik dat ik harmonisch ben met de hogere Kracht, zelfs indien ik niet met de cosmische werkelijkheid als geheel harmonisch ben, maar alleen met dat deel, dat rond mij is geuit, ben ik de representant van de werkelijke en levende waarde, die in alles leeft. Dan ben ik in mijzelf dus de weg, die in ieder ander leeft.

Jezus zegt: "Ik ben u de weg, de waarheid en het leven."

Men heeft die woorden verdraaid en er termen van gemaakt, die passen in de bekrompenheid van een kerkelijk geloof of de haast in carnavals-gewaad geklede gedachten, die vaak esoterie worden genoemd, maar het niet zijn. Maar Jezus zegt niet alleen "Ik ben u de weg," hij zegt ook "de waarheid en het leven". Er is maar één waarheid, er is maar één kracht van leven en als zodanig zegt Jezus dus: "Ik ben één met de kracht, die in ú leeft. Ik ben de weg, die in ú bestaat, want ik ben de levende werkelijkheid, de harmonie waartoe gij behoort en die gij in uzelf zult moeten realiseren, opdat gij - uniek zijnde, uzelf zijnde - op de juiste wijze aansluiting vindt in uw eigen bewustzijn met het verdere Al, zodat ge zult beseffen niet slechts een deel te zijn maar het geheel te zijn, waarvan ge toch in wezen slechts een deel vormt. Daarom kun je het misschien ook anders uitdrukken.

Ik ben. En ik ben oneindigheid; ik ben de eeuwigheid. En ik ben alle dingen, maar ik ken mijzelve niet. Ik heb ongetelde malen mijzelf verloren en wat mij overblijft, dat is slechts één deel van de werkelijkheid, die ik ben: want ik ben God. Maar niet de God, Die bewust leeft in alle dingen, maar een vonk van God, die het contact met andere vonken, die tezamen het licht zijn van de eeuwigheid, verloren.

Ik ben deel van het rijk van God en ik ben deel van alle tijden.

Ik ben deel van het leven, maar ik erken mijzelve niet. En daarom kan ik mijzelf niet geven de eenheid en de harmonie, de juistheid van ervaren en van bestaan, het op de juiste wijze ondergaan in een groot geheel en eenheid, die toch bijeen behoren.

Als Jezus zegt: Ik ben de weg, de waarheid en het leven, zo zeg ik: Ik ben Jezus; en in hem heb ik geleefd en hij leeft in mij, want beiden zijn we goddelijke werkelijkheid. Zolang mijn wezen strijdt met die ander, wil ik zijn weg gaan. En mijzelf verloochenend vind ik niet de baan, die God in mij is, maar slechts de illusie, waardoor ik mij vervreemdend van de werkelijkheid, meen ten hemel te worden geleid, die niet bestaat, of vrees ter helle onder te gaan, een hel die niet kan bestaan, maar slechts is de uiting van licht, het duister van God en niet is onze werkelijkheid.

Ik ben God; niet de scheppende Kracht in het eeuwige leven, maar ik ben een deel van de eeuwigheid en een deel van de scheppende Kracht.

Ik ben de openbaring; want in mij is God geopenbaard. Ik moet terugkeren tot dit geheel, mij bewust zijn van mijn verbondenheid met het geheel en ben ik Adam, maar ook de laatste kracht en dus ben ik Christus, Jezus, Boeddha, zo ben ik Esir en de Engel met het Zwaard, Gabriël, die wekt tot de dood. Ik ben alle dingen, want alle dingen zijn deel van God en deel van God ben ik. Maar ik ken slechts mijzelve en zo ben ik een uniek deel, een nimmer te reproduceren deel van het goddelijk Licht, tot ik mij ervan bewust word, dat juist dit unieke deel, dat ik thans leef, één cel is van het grote geheel, één schittering van licht in de zon der oneindigheid.

Zeg dus niet: Ik ben God; en meen: ik ben meer. Maar zeg: Ik ben God; en meen: deel van alle dingen ben ik. Zeg niet: Hier is mijn Meester, maar zeg: Meester ben ik, zodra ik besef hoezoer ik één ben met hem, die ik thans Meester noem. Dan zal uit de golving van de rassen, uit het blussen en oplichten der sterren eens de eenheid worden geboren, waarin wij allen bestaan en tevens zijn oneindig en toch uniek deel van God.

:--:~: